

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžo/265/2015
Identifikačné číslo spisu:	7015200156
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7015200156.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Tomáš Szilardi - MALTON, so sídlom Kurská 8, Košice, zastúpený JUDr. Rudolfom Žiklom, advokát, so sídlom Tichá 18, Košice, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2015/2042, O-554/2014 zo dňa 08.01.2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/14/2015-71 zo dňa 11.06.2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/14/2015-71 zo dňa 11. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 148,19 € z titulu trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2015/2042, O-554/2014 zo dňa 08.01.2015, ktorým podľa ust. § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 281/14/0 zo dňa 13.11.2014, ktorým tento uložil žalobcovi pokutu 5.000,- € podľa ust. § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce, a to za porušenie povinnosti uvedenej v ust. § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce, konkrétne uvedenej v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov, spočívajúcej v tom, že žalobca využíval závislú prácu fyzických osôb J. U. a P. O., ktoré osoby pre žalobcu vykonávali pomocné stavebné práce, pričom žalobca s nimi nemal založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitných predpisov.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že Inšpektorát práce Košice príslušný na

rozhodnutie podľa zákona č. 125/2006 Z. z. v prvom stupni a Národný inšpektorát práce ako odvolací správny orgán v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nezadovážili relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutí, a preto ich rozhodnutia treba považovať za predčasné a súčasne oba správne orgány sa v konaní dopustil vady konania majúcej vplyv na zákonnosť rozhodnutia, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutia súd nepovažoval za súladné so zákonom.

Krajský súd uviedol, že v kontexte s úpravou právnej teórie, ktorá v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, ďalšej špecifikácii podliehajú správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové, sa za delikt považuje len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje, pričom rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa. V konaniach zisťovania správneho deliktu, rozhodovania o vine páchatel'a za spáchanie deliktu a ukladaní sankcie zaň na základe analógie legis, teda treba postupovať v súlade so zásadami trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle právnej úpravy v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo trestného zákona.

Krajský súd zastáva názor, že vzhľadom k tomu, že zákon č. 125/2006 Z.z. neustanovuje hmotnoprávnu a ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov, bolo potrebné v preskúmvanej veci vychádzať z právnej úpravy zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na ktorú zákonodarcu aj pod čiarou znenia právnej normy ustanovenej v § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z.z. priamo odkazuje.

V predmetnej veci, keďže ide o preskúmvanie zákonosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, treba podľa názoru súdu aplikovať na danú vec čl. 6 ods. 1 prvá časť Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dohovoru, v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, keďže Slovenská republika článkom 1 ods. 2 ústavy sa zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky a uvedený dohovor sa podľa článku 154c ústavy stal súčasťou Právneho poriadku SR (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.) a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva a záväzky občianskej povahy“, pokiaľ ide o rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru (pozri napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976).

Uvedený záver podporuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008), ktorá je jednotná v tom, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

Aj Odporúčanie výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. Zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto

odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. V zmysle zásady č. 6 uvedeného odporúčania vo vzťahu k ukladaniu správnych sankcií je potrebné aplikovať aj nasledovnú zásadu: každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný dostatočný čas na prípravu prípadu, s tým, že do úvahy sa vezme zložitosť veci ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, osoba, prípadne jej zástupca, má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá) predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, krajský súd uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v článku 1 ústavy je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti (princíp materiálneho právneho štátu), ktorý spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09; ÚS 17/1999 Nález z 22. septembra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999 Nález z 13. októbra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382; I.ÚS 10/98; I.ÚS 54/02 Nález z 13. novembra 2002 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z citovanej ústavnej úpravy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musia byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu.

Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou Národného inšpektorátu práce, ako aj Inšpektorátu práce Košice v danom prípade vykonať výklad a aplikáciu právnej normy ustanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. v kontexte s účelom tohto zákona s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

Správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, ktorý nedostatok neodstránil ani žalovaný.

Zákonodarca v právnej norme § 7 ods. 3 písm. j/ zákona č. 125/2006 Z.z. stanovil, že správny orgán rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov, pričom odkázal na zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupku vykoná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Z administratívneho spisu žalovaného v danej veci nevyplýva, že by správny orgán so žalobcom prejednal priestupok kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní, alebo že by sa žalobca odmietol dostaviť na ústne pojednávanie, na ktorú vadu žalobca upozorňoval v priebehu celého konania, a to už vo vyjadrení žalobcu k začatiu správneho konania z 27.10.2014, ako aj v odvolaní žalobcu z 01.12.2014 a aj v žalobe, a súd pritom na takúto procesnú vadu musí prihliadať z úradnej povinnosti, keďže má za následok odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný v zákonné lhůtě odvolání důvodů, že inspektorát práce svoje závěry ohledně porušení zákazu nelegálního zaměstnávání zakotveného v § 3 ods. 2 v návaznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z. oprel o také důkazy, který poskytují dostatečnou skutkovou oporu tvrzení o využívání závislé práce fyzických osob J. U. (nar. XX.XX.XXXX) a P. O. (nar. XX.XX.XXXX) bez založení pracovněprávního vztahu podle osobitného předpisu - zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znění neskorších předpisů. Tímto důkazy jsou obstarané výpovědi menovaných zachycené v zápisnicích o podání informace ze dne 11.09.2014, z kterých jednoznačně vyplývá, že činnost nimi realizovaná dne 11.09.2014 vykazuje znaky závislé práce tak, ako ju definuje § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Ak navyše vezmeme do úvahy obsah vyhotoveného protokolu (inspektori práce boli očitými svedkami toho, ako dotknuté osoby vykonávajú prácu pomocných stavebných robotníkov), skutočnosť dodatočného zlegalizovania činnosti týchto osôb (žalobca s nimi dňa 16.09.2014 uzatvoril dohody o pracovnej činnosti na výkon pomocných stavebných prác, teda na realizáciu takeého druhu činnosti, ktorý uskutočňovali aj v čase kontroly nelegálneho zamestnávania dňa 11. 09. 2014), či fakt prvotného nerozporovania skutkových zistení žalobcom (ten k vznieseniu námietok pristúpil až po tom, ako bol upovedomený o začatí správneho konania o uložení pokuty), dospejeme k záveru, že vyššie spomenutá konštatácia súdu ohľadne nezaodôvodnenia relevantných skutočností, navyše nijako neodôvodnená, nie je tým argumentom, na základe ktorého by bolo možné považovať postup súdu za legitímny, dostatočne právne podložený.

Obdobný názor zastáva žalovaný aj v prípade konštatovania súdu, že správne orgány tým, že nenariadili vo veci ústne pojednávanie, zaťažili svoje rozhodnutia takou vadou, ktorá mala vplyv na ich zákonnosť. Oporu tomuto tvrdeniu má podľa súdu poskytnúť fakt, že kompetenčný zákon (zákon o inšpekcii práce) neustanovuje hmotnoprávnu a ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov, a teda bolo potrebné postupovať v intenciách zákona o priestupkoch, na ktorý priamo odkazuje aj dikcia § 7 ods. 3 písm. j) zákona o inšpekcii práce. Ten priznáva obvinenému z priestupku právo, aby bola jeho vec prejednaná na ústnom pojednávaní, s výnimkou prípadu, ak sa obvinený na toto pojednávanie odmietne dostaviť.

Žalovaný na margo týchto právnych záverov súdu poznamenáva, že zákon o inšpekcii práce v ustanovení § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. A keďže inú právnu úpravu predmetné konanie nepripúšťa, je evidentné, že na sankcionovanie žalobcu za správny delikt podľa § 19 zákona o inšpekcii práce (teda aj za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) bolo potrebné použiť práve Správny poriadok. Ten v dikcii § 21 zakotvuje inštitút ústneho pojednávania, pričom na rozdiel od zákona o priestupkoch ponecháva výlučne na úvahe správneho orgánu, či toto ústne pojednávanie nariadi alebo nie. Výnimkou je len prípad, kedy nariadenie ústneho pojednávania ustanovujú osobitné predpisy, kam patrí napr. stavebný zákon, či predpisy o pozemkových úpravách.

V prejednávanom prípade sa inspektorát práce ako žalovaný zaoberali potrebou nariadenia ústneho pojednávania, pričom obaja dospeli k záveru, že si to povaha veci nevyžaduje, nakoľko disponujú dostatočným dôkazovým materiálom na účely jednoznačného preukázania porušenia povinnosti žalobcom. Svoje úvahy zároveň rozviedli v odôvodneniach oboch správnych aktov, čím sa súčasne vysporiadali s požiadavkou žalobcu smerujúcou k nariadeniu ústneho pojednávania.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť, pričom okrem vyjadrenia k skutkovým okolnostiam konania a na neho nadväzujúceho rozhodnutia uviedol, že kontrolní pracovníci odporcu riadne nepoučili žalobcu a síce, že mu hrozí vysoká pokuta, ale naopak zaviedli ho tvrdeniami, že ak osoby U. a O. prihlási na Sociálnej poisťovni ako svojich pracovníkov bude celá vec bez ďalšieho vybavená. Konanie práve v tomto smere naznačuje priame porušenie § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Z. z., ktorý ukladá správnomu orgánu povinnosť poskytovať účastníkom konania poučenia, aby pre neznalosť práv neutrpeli ujmy v správnom konaní. Táto okolnosť predstavuje jednak porušenie čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, Ústavy SR, zákona č. 71/1967 Z. z., ako aj platnej judikatúry Najvyššieho súdu SR v znení judikátov 8Sžo 28/07, 8Sžo 147/08, 3Sž 85/07 a iné. Navrhuje rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť.

S poukazom na ustanovenie § 492 odsek 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení od 01.07.2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 11.06.2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. V danej veci odvolací súd posudzoval najmä otázku, či prvostupňový správny orgán boli povinný v rámci konania o správnom delikte nariadiť vo veci ústne pojednávanie.

Z administratívneho spisu žalovaného odvolací súd zistil, že Inšpektorát práce Košice ako prvostupňový orgán rozhodnutím zo dňa 13.11.2014 podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bodu 1 zákona č. 125/2006 Z. z. uložil žalobcovi pokutu vo výške 5.000,-eur za porušenie zákazu vyplývajúceho z ust. 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ bodu 4 zákona č. 82/2005 Z. z. na tom skutkovom základe, že žalobca využíval závislú prácu fyzických osôb P. O. a J. U., čo bolo zistené inšpekciou práce vykonanou u žalobcu dňa 11.09.2014 podľa § 7 ods. 3 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalovaný správny orgán - Národný inšpektorát práce so sídlom v Košiciach na základe odvolania žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, v ktorom namietal nevypočutie žalobcu za prítomnosti P. O. a J. U., rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V uvedenom prípade je najvyšší súd toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, vychádza z logického a správneho právneho posúdenia danej veci, a preto odvolaciemu súdu nezostalo nič iné, ako len v celom rozsahu konštatovať správnosť dôvodov z ktorých krajský súd pri posúdení danej veci vychádzal, pričom odvolací súd pre zdôraznenie správnosti dodáva ďalšie doplňujúce dôvody.

V prejednávanom prípade sa krajský súd podľa názoru najvyššieho súdu dostatočne a vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadal s námietkami, ktoré uviedol žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, predovšetkým k potrebe a nevyhnutnosti nariadiť ústne pojednávanie v konaní o správnom delikte, aby

bolo zachované právo obvineného zo správneho deliktu na spravodlivý proces, a to aj pred orgánom verejnej správy.

K námietke žalovaného, že zákon o inšpekcii práce v ustanovení § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak a keďže inú právnu úpravu predmetné konanie nepripúšťa, je evidentné, že na sankcionovanie žalobcu za správny delikt podľa § 19 zákona o inšpekcii práce (teda aj za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) bolo potrebné použiť práve Správny poriadok, ktorý v ustanovení § 21 zakotvuje inštitút ústneho pojednávania, pričom na rozdiel od zákona o priestupkoch ponecháva výlučne na úvahe správneho orgánu, či toto ústne pojednávanie nariadi alebo nie, odvolací súd poznamenáva:

Slovenská republika sa v čl. 1 ods. 2 Ústavy SR zaväzuje, že uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Kľúčovým medzinárodným dokumentom, ktorý ustanovuje istý štandard základných ľudských práv a slobôd a zároveň aj zabezpečuje mechanizmus kontroly ich dodržiavania v praxi, je Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý vznikol na pôde Rady Európy.

V zmysle čl. 154c Ústavy SR je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

V zmysle konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky k článku 154c Ústavy SR predstavujú Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúra naň sa vzťahujúca pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu na výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave Ústavy SR, a tým normujú rámec, ktorý tieto orgány v konkrétnom prípade nemôžu prekročiť.

Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách zaručuje každému verejné prerokovanie záležitosti pri rozhodovaní o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Uskutočňovanie súdnych a iných pojednávaní pred verejnosťou tvorí jeden zo základných princípov, ktoré sú obsiahnuté v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Verejný charakter chráni účastníkov pojednávania pred výkonom justície v tajnosti, bez verejnej kontroly. Je to tiež jeden z prostriedkov, pomocou ktorého má byť dosiahnutá dôvera v súdnictvo. Pri budovaní transparentnej správy súdnictva verejnosť prispieva k dosiahnutiu cieľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, konkrétne spravodlivého procesu.

Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu v prípade Jussila v. Fínsko (rozsudok z 23.11.2016) uviedol, že ústne a verejné konanie predstavuje základný princíp obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Tento princíp je osobitne dôležitý v trestnom kontexte, kde vo všeobecnosti musí na prvom stupni existovať súd (v danom prípade správny orgán), ktorý plne vyhovuje požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a kde má sťažovateľ (obvinený zo správneho deliktu) oprávnenie, aby bol jeho prípad „prerokovaný“ s možnosťou inter alia predkladať dôkazy na svoju vlastnú obhajobu, vyjadriť sa k dôkazom proti nemu a vypočúvať a dať vypočuť svedkov. Poukázal na autonómnosť pojmu „trestné obvinenie“ a na to, že čl. 6 sa vo svojej časti vzťahuje okrem iného aj na správne sankcie.

Z judikatúry súdov Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžf 9/2010 zo 16. februára 2011 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 30/2012) taktiež vyplýva záver, že na rozhodovanie o správnych deliktach dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, pretože Dohovor v čl. 6 ods. 1 uvádza „akéhokoľvek trestné obvinenie“.

Pokiaľ teda krajský súd rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu zrušil s odôvodnením, že správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať

za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, ktorý nedostatok neodstránil ani žalovaný, odvolací súd sa s takýmto záverom stotožnil aj s poukazom na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu v otázke potreby aplikácie trestnoprávných princípov aj na trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov), ktoré podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy najmä z hľadiska potreby vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. potvrdil ako vecne správny..

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, náhradu trov odvolacieho konania priznal. Žalovaný je povinný zaplatiť náhradu trov odvolacieho súdneho konania žalobcovi na účet právneho zástupcu vedený vo V., č. ú. XXX XXX-XXX/XXXX v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v celkovej výške 148,19 €, ktorá pozostáva z

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby podľa § 9 ods.1 v spojení s § 11 ods. 4 vyhlášky:

- vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 28.08.2015 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 139,83 €,

- z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 8,39 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.